

7. Jun. 1846

FAKTA

Dato:
7. Jun. 1846

Sidetal:
Dagbog G, side 48-54

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19998

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas
Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,
Statens Museum for Kunst 1976, s.
226-230; Jesper Svenningsen (red.):
Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 440-444

TRANSSKRIFTION

Novi, Søndag 7 Juny.

Længere kom jeg ikke med mine Notitser i Genua, hvorfra jeg dog maa bemærke Lidt af alt det jeg kastede et flygtigt Blik paa. Ankomsten var forbunden med ligesaamegen Vrælen, Polizia og Doganavrøvl som i Neapel og Livorno, men om jeg har været usædvanlig heldig eller om Mennesker og Fachiner der ere rimeligere det veed jeg ikke, men jeg kunde dog bunde.

Kirken San Lorenzo med en prægtig Facade, ikke ganske regulær et Taarn til den ene Side af den store Glasrose og en aaben Loggia til den anden, som gjorde en overordentlig malerisk Virkning. Tre superbe Portaler incrusterede med sort og hvidt Marmor. Indvændig var alt, Colonner og Vægge behængte med røde Tæpper, som vel gjorde en god Virkning, men jeg havde dog hellere seet, det ikke var Fest. Kunstværkerne, som skal findes, saae jeg ikke. – ●49●

Kirken Santa Anunziata paanye restaureret, uhyre rigt forgyldt, hvad nu splinternyt i Modsætning til Ultramarin o s v gjorde en næsten for glimrende Virkning. Colonnerne er incrusterede med hvidt og rødt Marmor, saa Canelurerne, der ovenikjøbet have Rundstave i de nederste Dele, ere røde og de fremspringende Mellemlum hvide; et uhyre Arbeide. Palazzo Doria, som jeg flere Gange passerede, havde jeg ventet var anseeligere, dog skulde jeg være glad om jeg havde en saadan Loggia i Hjemmet. Jeg vilde nu: at Doriaerne skulde være Mediceer, disse have forvænt mig i Florenz.

Palazzo Dorazzo. Galleri:

Palazzo Brignoli, stor Malerisamling, seet som den forrige i Gallop:

Saaledes brugte jeg mig ret vel i Genua, skjøndt det var altsammen meget flygtigt betragtet, saa fik jeg dog en Forestilling om denne gamle, mærkelige Stad. Kl: 3 kørte jeg med en Vetturin, og vi naaede til Ronco, hvor vi overnattede, det vil sige, hvor jeg sov fra 11-3 [imorges], da jeg blev purret ud, efter at have sovet omtr ligesaa længe paa Dampskibet i min Kappe paa Dækket den foregaaende Nat, saa jeg er ligesom lidt flau. Hertil kom vi Kl 8 omtr for at være den varmeste Tid af Dagen, vi skulle naae Voghera til Natten og imorgen Mailand. – Her steg Prydelserne paa Hestenes Hovedtøi [overstreget: næsten] til det Høieste og næsten til det Latterlige, idet jeg før saae flere, som i Panden havde en Cirkel af Speilglas med en Roset af Grævlingehaar til Indfatning; dette foruden alle sædvanlige Qvaster, Remme, Reb, Bjælder, Baand og Klokker gjorde: at jeg af Hovedet kun saae Mule og Øren, som jeg har fundet det i Huets Raderinger¹². Her sees utroligt svære Karrer med 5-6 Heste og Muler foran hverandre, et lille Æsel tit i Spidsen.

●52●

Voghera samme Aften Kl 6.

I en smæltende Hede og en Støv, man ingen Forestilling gjør sig om kørte

vi da fra Novi, udenom Tortona, standsede for at tage en Glas Viin i en lille By senere og ankom hertil 5½. Egnen har fra noget paa den anden Side Novi været ganske flad, stærkt dyrket, men med smukke Fjerner[?] og riig Vegetation. Tidligere kjørte vi mellem Bjerge (li jughi-juvi?) der frembød riig Afvexling og mange nette [overstreget: Ud] Partier. Den Gentileste i Selskabet er en godmodig, trind Fyr, som er fra Como, men har i 6 Aar været i Neapel, vistnok som Cameriere i et Hotel; med ham maatte jeg dele Kammer sidste Nat, det vænnes man til, men [overstreget: hans] det øvrige Selskab er ikke angenemt at spise med, den ene er saa laset og snavset, at han virkelig lugter ilde, hvad jeg bemærkede alt i Genua, hvor han tog Plads hos mig i Coupéen. Min tykke Ven ligner Morten Madsvend, om han er saa luun veed jeg ikke. Det er en underlig Commerce, men dog behager denne Maade at reise paa mig grumme meget.

•53•

[tegning af en hest i fart set fra vognen]

Vetturinen, som ogsaa spiser med ved Bordet, er langt elskværdigere, end hans listigt udseende Padrone, med hvem jeg i Genua blev enig om at betale for Reisen, Middagsmaaltid om Aftenen og Seng: 27 Francs, ingen Drikkepenge, de skulde være med i denne Sum; det bliver jo ikke Tilfældet, saa med Caffé og Frokost vil det blive lidt over 30 Fr.

•54•

Brød og Viin.

Fritti.

kogt Lammekjød

Grønt som Fritti

Salame

|syltede Kirsebær som en Ret|

Trøfler

stegt Høne

Parmesanost

Jordbær

Smaakager og Frugt

Alt dette, veltillavet dannede vort Maaltid i Voghera, hvor Vetturinen, en simpel Kudsk og alle Passagererne, af hvilke een endog var laset og snavset toge Deel; det vil i Hjemmet være som et Eventyr. –

¹ Palma Vecchio (ca. 1479/80-1528). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 82, som nu tilskrives Bonifazio Veronese.

² Antoon van Dyck (1599-1641). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 48.

³ Bernardo Strozzi (1581/82-1644). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 56.

⁴ Giovanni Benedetto Castiglione (1609-1664). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 78.

⁵ Michelangelo Merisi da Caravaggio (1571-1610). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 73, som retteligt er udført af Mattia Preti.

⁶ Paolo Caliari, kaldet Veronese (1528-1588). Malerierne er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 67 og PR 95.

⁷ Paris Bordone (1500-1571). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 43.

⁸ Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 191.

⁹ Andrea Sacchi (1599-1661). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 123.

¹⁰ Giovanni Francesco Barbieri, kaldet Guercino (1591-1666). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 13.

¹¹ Giovanni Bellini (ca. 1430-1516). Maleriet er Palazzo Rosso, inv.nr. PR 93, som nu tilskrives Bernardino Licinio.

¹² Lundbye tænker formodentlig på den franske maler og grafiker Jean Baptiste Huet (1745-1811), idet han må have kendt dennes radering af en kvinde ridende på et tungt pakket æsel.

Gjennem 6' Juni 46 Hotel Pharus
Aankomst 1/2 Morgens Samtidig 6 1/2

Novi, Søndag 7 Juni.

Længere blev jeg ikke med mine Notatser i
Gjennem, hvorfor jeg dog maa bemærke Lidt af
alt det jeg kastede et flygtigt Blik paa. En
Kunstner var fortvundet med ligesammene
Nadalen, Taligia og Dagarsarrivul som i
Norge og Sverige; men om jeg har været usæd-
vanlig heldig eller om Mennesker og Techni-
ker der ere rimeligere det ved jeg ikke, naar
jeg kender det kender.

Kirken San Lorenzo med en prægtig Facade,
ikke ganske regelmæssig et Tårn til den ene Side
af den store Glasrose og en et aaben Loggia
til den anden, som gjorde en overordentlig
malerisk Virkning. Tre imponerende Portaler in-
crusterede med sort og hvidt Marmor. Inden
sig var alt, Colonner og Vegge behængte med
våd Tapet, som vel gjorde en god Virkning,
men jeg maatte dog hellere se, det ikke var Fest-
Kunstværkerne, som skal findes, saae jeg ikke.

Kirken Santa Annunziata paa mig restaureret,
i hvilke sigt jeg er, hvad mig splinterigt i
Medbetning til Ultramarine i sin ypperste og
sædesten for glimrende Viskning. Colonnene
er inkrusterede med hvidt og rødt Marmor, saa
lanelivernes, der omni kjædet have Fundament
i de nedreste dele, ene side og de frem springende
Mellem sin hvide; et i hvilke Arbeide.--

Palazzo Doria, som jeg flere Gange passerede,
haud. jeg ventet var omstørelse, dog kaldte jeg mig
glad om jeg haud. en saadan Leggia i Hjemmet.
Jeg vilde mig: at Doriaerne skulde vare Medi-
ceer, disse have forværet mig i Florenz.

Palazzo Doria. Galleri:

Bernard. Stroppi (il Caporino genouese) Portr af
en Biskop, dertil et andet.

Langetti genouese: Sant Peter i Fængsel.

Carlo Leti: Jacob kjæder Josephs blodige Kjæde.

Plamibel Cerracci: Portrait.

Paolo Veronese: Santa Catarina Tralutteleo.

Pibera Spagnoleto: Dem orcrit og Hloracit,
to pragtige Billeder, hvor af de gamle Hlorer
har sin Gløbe, den ene lær ed den, den
anden gædes over den.--

Caracaggio: Amor og Psyche, soevende.

Van Dyck: Barnepente som Tobias.

Nan Dyck: Børneportr i en kvind Atklædsdragt
Nan Dyck: tre Børn, de to Dreng til Siden
med deres lille, søfængler medlige deilige Læster
imellem sig; dette Børn er i kvind S. Klædning
og under klædet det meget til Siden, men
har p. megeninde seet et Børn deiligere og
fattet! Linsteden sigde det var en engelsk
Konger Børn (Carl den første?). —

Palazzo Brignoli, i den Meloris ambly, med
som den første i Gallop:

Palma Vecchio: prægtigt stort Billed, Kongernes
Tilbedelse.

Tintoretto: Portrait; forinden det deilige klæde, for
hinder den prægtigt malte Grund med indvæds
Dyge og Ornementer, Opmerksomhed.

Nan Dyck: Portr af Marchese Brignoli til
hest, temmelig godt: Farven.

Bernardo Strappi: en Fløite spiller.

Castiglione: Faar, nydeligt lille cirkelrundt Billed.

Caravaggio: Lazarus Opvækkelse, stort og herligt Billed.

Paolo Veronese: Christi Fødsel.

Paolo Veronese: Judith og Holophernes inden klæde.

Paris Bordone: sørgeligt Portr: (en Bæltværk).

Nan Dyck: Skattepergen.

Andrea Sacchi: Navis og Dædalus.

Guercino: Cleopatra, drabende sig med Klæden
liggende paa en seng, heel Figur, prægtigt B.

Giov. Bellini: Portr af Francesco Philotto, Dottore.

Ludovico Carracci: Christen kæres Kors og Veronicas
heldes Lædedingen med hvar; smukt Billede.

Paolo Veronese: Dama portr i en sort og hvid stribet
Kjole, hvorud man tænker paa en Zebra.

Domenicchio, af hvem der ogsaa var flere Billeder:

Palazzo Derazzo: St. Rochus, men hvem man
man ser i Natikanet og Palazzo Borghese.

Læderen bringte mig net vel i Genova; skjøndt
det var altsammen meget flygtigt betragtet, saa
fik jeg en Forestilling om dennes gamle, men
helige. Stad. Kl. 3 kjørte jeg med en Vetterin,
og vi maade til Torino, hvor vi overnattede,
det vil sige, hvor jeg saa fra 11-3, ^{imorges} saa jeg blev
paa det ind, efter at have seet omto ligesaa læn-
ge paa Dampskibet i min Kasse paa Deekket den
jensgæng. Nat 3 saa jeg et ligesom l. St. Jean.
Klertil kom vi Kl. 8 omto for at være den earne-
ste Tid af Dagen; vi skulle naar Veghera
til Natten og imorgen Mailand. - Her steg
Pindlerne paa Klertens Mordtoir seerten til det Klerte
og maaten til det Lutterlip, idet jeg for saa flere, som i
Pander havde en Lirkel af Speilglas med en Noret af Jern
ligehaat til Indfatning; dette feruden alle seedeentlige Jern-
ster, Demine, Neb, Bjelder, Baand og Klakker gjorde: at jeg af
Mordet kom saa Mule og Jern, som jeg har fundet det i
Murets Naderinger. Her sees utroligt store Karrene med
5-6 klerte og Mules foran hverandre, at lille Allet til. Spid 2000.

Vaghera samme Aften Kl 6.

I en smaltende Kled. og en Støv, vran ingen
Foreskilling gjør sig om kjorte i de frae Navi,
indvorn Tortona, standrede her at tage
en Glas Viin i en lille Bij senere og an
kom her til 5½. Lyneu har frae noget paa
den anden Sid. Navi seret ganske flad,
stark dykket, men med smukke Fjerner
og ring Vegetation. Tidligere kjorte i mel
lem Bjerge (li giughi - juvi?) der frem hid
sig Apuzling og mange nette Hø Partier.
Den Gentileste i Selskab er en god modig,
trind Fys, som er fra Como, men har i 6
Aar boet i Neapel, i et nok som Cameriere
i et Plateu; med ham smætti i dele Kammer
i det Nat, det vennes man til, men ~~hans~~^{dit}
ovrige Selskab er ikke angemeent at spise and,
Den ene er saa læst og smæst, at han virkelig
lygter alde, hvad j behovkede alt i Jernia,
hvor han tog Plads hos mig: Coupeen Min
tykke den ligner Morten Mad send, en han er
saa linn ved j ikke. Det er en underlig Com
merce, men j behøver den Maade at reise
paa, mig giemme meget.

Vetterinen, som ogsaa spises
med ad Bøddet, er laaagt elsk
vordigere, end hans bistigt indseende Padrone,
med hvem j i Juma blev enig om at betale for
Nissem, Middagsmaaltid om Aftenen og Senj:
27 Francs, ingen Drikkepenge, I skulde være med
i Sams Lun; det bliver jo i alle Tilfælde, som
med Kaffe og Frakost vil. Det blev lidt over 30 fr.

Brod og Vin.
Friske.
Kogt Lammekjød.
Grønt som Frisken.
Salame.
Trøfler ^{syttede} Kirscher som en Net
stejt Klone
Pommes anast
Jordbeer
Smakkeger og Frugt
Alt dette, veltillævet
Banned. Løst Maal
tid i Vagheras, hvor
Vetturinen, en simpel
Kjødsk og alle Passa
gerene, af hvilke een
end og var læst og mere
id. toge Deel; det vil
i Kjønn med mere som
et Eventyr. -

Pavia & Missi Albergo del pozzo.

Når er Spillet gaaende, kl 1½ imat studering og er
farede - at vi var solgte alle 4 til en anden
Vetturin's. Dette gav Anledning til stort Klam
meri, men Enden blev, at vi, for at faae
spændt for, maatte give de 15 francs i Vagheras.
Når gjælder det, hvorledes dette arrangeres her, N